

Veno Taufer és Maja Vidmar versei

Veno Taufer (1933, Ljubljana) költő, drámaíró, esszéista, kritikus, műfordító és szerkesztő. Összehasonlító irodalomtudományból diplomázott a Ljubljanai Egyetem Bölcsészettudományi Karán. Éveken át a Szlovén Rádió munkatársa volt (1966-69 között a BBC-nél is dolgozott). Verseit 1956-tól publikálja. Első verseskötetét kénytelen volt magánkiadónál kiadni „a problematikus generációs eszmeiség” miatt. 1972-től szlovén lapokban nem közölte műveit, mert az akkori folyóiratokat jelentős irodalmi személyiségeknek kellett elhagyniuk, és csak tíz évvel később folytatta publikációs tevékenységét, amikor a *Nova revija*t létrehozták. 1962-64 közt az *Oder 57* nevű avantgárd, kísérleti színház vezetője volt.

1985-89 között a Szlovén Írószövetség titkára. A szlovén függetlenségi harc jeles képviselője, verset írt a magyar forradalomról. 1985-ben létrehozta a Gondolat és Írás Szabadságának Bizottságát, 1988-ban pedig az Emberi Jogok Védelmi bizottságának az alapítói közt szerepelt. 1989-ben megalapította a Szlovén Demokratikus Szövetséget. A Májusi Deklaráció '89 létesítő okiratának szerzői köz is szerepelt. 1985-ben megalapította és tizenkét éven át vezette a Nemzetközi Vilenicai Írótalálkozót, amelyet Konrád György „Közép-Európa lelki köztársaságának fővárosaként” emlegetett. 1990-1995 közt a Külügyminisztérium és a Kulturális Minisztérium tanácsosaként dolgozott.

Eddig tizenhat verseskötete jelent meg, két drámai művet írt. Versei minden szlovén antológiában szerepeltek, de a külföldiekben is, mint a *World poetry, An anthology of verse from Antiquity to Our Time* (Norton, New York, 1999) és *Gods and Mortals, Modern Poetry on Classical Myths* (Oxford University Press, 2001). Az Európai Költészeti Akadémia tagja. 1975-ben elnyerte a Prešeren Alapítvány díját, 1996-ban pedig a legjelentősebb szlovén kitüntetést, a Prešeren-díjat is. 1987-ben a Jenko-díjat, 1975-ben műfordításaiért a Sovre-díjat kapott. 1989-ben ítélték oda számára a magyar Bethlen Gábor-díjat.

Veno Tauffer

Mindenkinek szétkürtölöm

Szétkürtölöm mindenkinek
szavaim és borzalmaim kiegyenesednek

eljő az idő, hogy a vizek az imádsággal és
a termékenységgel torkig lesznek
mikor körei a víznek kiegyenesednek

ez a jég uralma lesz
a kemény vizeké

a kiegyenesített kör ádáz uralma
ha majd elérkezik a tűz imádságának ideje
az izzó nap fagyos megtermékenyítése

szögletes kristályokban
porlik szét
a kör próféciaja
a zavaros és egyenes víz
láthatára

A falon

isten nem az istenben található
hanem az istenhez vezető úton
venyige hajt a falon

a szó nem a szóban rejlik
hanem a kiejtésben
a kéz a szájhoz ér

az a nap mintha a napban se lenne
se az éjben a járadékban a te
tőlem én tőlem való kivonásban van

élet
mi nem halál nem
születés hanem valami köztesség

ezek az izzadságcseppek a falon kettőnk
közt a halál körmeivel kaparász

Viasz

a szemekből viasz
cseppek cseperésznek
az öröklétbe

ha egy pillanatra hajadra
cseppen
a torkodban egy pillanat alatt
darabokban hever

s tüdődben találok
az öröklétet sejted
valami feltűnt

a nedvek párolgásán át a végtagokban
egy pillanattal hosszabb a szerelemnél, vékonyabb
az aggodalomnál, mellyel
az anya résnyire zárja az ajtót és becsapja a huzat,
a gyerekek kiáltoznak

a rettenetből fel nem ébredők az álomban csak
az álom pereméről lettek letaszítva

Maja Vidmar (1961, Nova Gorica) szlovén nyelvből és irodalomból valamint összehasonlító irodalomtudományból diplomázott a Ljubljana-i Egyetem Bölcsészettudományi Karán. Önálló, szabad művészként él. Megjelent verseskötetei: *Testek távolsága* (*Razdalje telesa*, 1984), *Kötés mód* (*Način vezave*, 1988), *A hegy lábánál* (*Ob vznožju*, 1998), *Jelenlét* (*Prisotnost*, 2005). Az utóbbiért megkapta a Prešeren Alapítvány díját. Válogatott verseinek gyűjteménye Ausztriában *Leibhaftige Gedichte*, Horvátországban *Akt* címmel jelent meg.

Maja Vidmar

Jelenlét

Ha a fenyőfát
vágják, áll.

Eszébe se jut,
hogy kitépett
sáros gyökerével
az úton szaladjon.

Ha vágják,
fa, leginkább.

Ajkak

A sárga levelek
közül egy,
melyet esőcsepp
áztat,
egy félre-
sodródott.
És már
rajta lógok
metaforákkal
s a szívemmel,
súlyosan,
vizes lábakkal
és egyik
cipőmmel
a sár szájában,
mely lélegzetét
gátolja.

*A verseket fordította és az életrajzi jegyzeteket írta:
Lukács Zsolt.*